

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 48/04-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. apríla 2004 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho a zo sudcov Jána Auxta a Juraja Horvátha prerokoval sťažnosť L. K., bytom K., zastúpeného advokátkou JUDr. M. Sz., K., vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 1077/02 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo L. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 1077/02 porušené nebolo.

2. L. K. n e p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie.

3. L. K. n e p r i z n á v a úhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. januára 2004 doručená sťažnosť L. K., bytom K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 1077/02.

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 48/04-8 z 25. februára 2004 prijal sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení zo 6. apríla 2004 okrem iného uviedol:

„Je pravdou, že žalobu o zaplatenie odstupného podal sťažovateľ dňa 19. 8. 2002, avšak nesplnil si svoju poplatkovú povinnosť, hoci táto podľa zákona o súdnych poplatkoch vzniká s podaním návrhu. Konajúci sudca ho preto výzvou zo dňa 14. 10. 2002 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku. Po prevzatí uvedenej výzvy sťažovateľ podaním zo dňa 30. 10. 2002 požiadal o oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku v danom konaní.

Dňa 22. 11. 2002 dal konajúci sudca pokyn pre doručenie opisu návrhu žalovanému a zároveň ho vyzval, aby sa o podanom návrhu v lehote 15 dní vyjadril.

Stanovisko žalovaného bolo súdu doručené dňa 10. 12. 2002 a sťažovateľovi zaslané na vyjadrenie 4. 4. 2003.

Dňa 16. 4. 2003 bola predmetná vec v súlade s Rozvrhom práce tunajšieho súdu pre príslušný kalendárny rok presunutá do súdneho oddelenia nového sudcu Mgr. R. P., ktorý v januári 2004 určil termín pojednávania na deň 10. 3. 2004 a uznesením zo dňa 16. 3. 2004 konanie v danej veci prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod spisovou značkou 28 C 380/2002. Uvedené uznesenie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť (dňa 23. 3. 2004 bolo odoslané účastníkom konania).

Vzhľadom na vyššie uvedené chronológiu vo veci vykonaných úkonov je nutné pripustiť, že v období od 4. 4. 2003 do 13. 1. 2004 (kedy bol určený termín pojednávania na deň 10. 3. 2004) vo veci nebol vykonaný úkon. Tento stav bol ale spôsobený zmenou zákonných sudcov v danom konaní, pričom nový sudca sa mohol s prevzatými spismi len postupne oboznamovať, vykonávať v nich úkony a vytyčovať pojednávania, ako aj jeho enormnou zaťaženosťou, keď v súčasnosti je v jeho súdnom oddelení 773 nevybavených vecí.“

V závere vyjadrenia ďalej uviedol:

„S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti považujem sťažovateľom podanú sťažnosť za nedôvodnú, pretože ani nie je možné, aby uňho v danom konaní pretrvával stav právnej neistoty, keďže v konaní z objektívnych dôvodov nie je možné v súčasnosti pokračovať.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj obsahom súdnych spisov okresného súdu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát predmetnú sťažnosť prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania, ich zástupcov a verejnosti len na základe obsahu sťažnosti a dotknutého súdneho spisu.

Ústavný súd zo súdneho spisu vedeného pod sp. zn. 20 C 1077/02 zistil, že 19. augusta 2002 sťažovateľ podal okresnému súdu žalobu o zaplatenie odstupného vo výške 23 332 Sk.

Dňa 3. septembra 2002 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby predložil listinné dôkazy a 30. septembra 2002 ich sťažovateľ doručil okresnému súdu.

Dňa 4. októbra 2002 okresný súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 30. októbra 2002 sťažovateľ doručil okresnému súdu žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 22. novembra 2002 okresný súd vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k žalobe.

Dňa 10. decembra 2002 žalovaný doručil okresnému súdu vyjadrenie a protinávrh.

Dňa 14. marca 2003 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby sa vyjadril k podaniu žalovaného a k jeho protinávru. Dňa 16. apríla 2003 sťažovateľ doručil okresnému súdu vyjadrenie.

Dňa 13. januára 2004 okresný súd určil termín pojednávania na 10. marec 2004.

Dňa 13. februára 2004 právny zástupca žalovaného navrhol prerušiť konanie.

Dňa 10. marca 2004 bolo pojednávanie odročené na neurčito za účelom pripojenia spisu sp. zn. 28 C 380/02.

Dňa 16. marca 2004 okresný súd konanie prerušil až do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 28 C 380/02 o neplatnosť výpovede.

II.

Sťažovateľ sa podanou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...“, a domáhal sa taktiež vyslovenia porušenia práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na prerokovanie veci v primeranej lehote.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03), v súlade s ktorou možno za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu sťažovateľa v posudzovanom prípade

považovať také konanie, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci alebo k odstráneniu jeho právnej neistoty zákonom dovoleným spôsobom. K vytvoreniu právnej istoty preto dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka konania (2) a postup samotného súdu (3).

Pri vyhodnotení doterajšieho konania vo veci vedenej pod sp. zn. 20 C 1077/02 podľa troch označených základných kritérií ústavný súd dospel k týmto záverom:

1. Predmetom konania pred okresným súdom je nárok na zaplatenie odstupného s príslušenstvom. Ústavný súd konštatuje, že ide o vec, ktorá zo skutkového, ani z právneho hľadiska nevykazuje črty skutkovej a právnej zložitosti. V danom prípade ide o bežnú súčasť sporovej agendy na všeobecných súdoch, podklad pre rozhodnutie tvorí súdnou praxou ustálená a používaná právna úprava. Výklad a používanie tejto právnej úpravy sú stabilizované, rovnako na tento spor sa vzťahuje dostatok judikatúry všeobecných súdov. V danom prípade okresný súd vo svojom vyjadrení ani nenamietal skutkovú a právnu zložitost' danej veci.

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Správanie s'ťažovateľa možno hodnotiť ako aktívne a súčinnostné a ústavný súd konštatuje, že nemalo vplyv na predĺženie súdneho konania.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, uplatnením ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov

podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu. Pokiaľ ide o hodnotenie postupu okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že okresný súd konal plynulo a jeho činnosť smerovala k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa. Úkony okresného súdu od 19. augusta 2002, keď mu bola doručená žaloba sťažovateľa, smerovali k rozhodnutiu vo veci, a tým k odstráneniu stavu právnej neistoty.

Ojedinelá nečinnosť okresného súdu v konaní sa vyskytla v období od 16. apríla 2003, keď mu sťažovateľ doručil svoje vyjadrenie, do 13. januára 2004, keď určil termín pojednávania na 10. marec 2004 (v trvaní takmer deviatich mesiacov), ktoré nedosahuje intenzitu zdôvodňujúcu záver o existencii zbytočných prietáhov v konaní, teda o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd pri tomto rozhodnutí vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry (I. ÚS 35/01, IV. ÚS 135/03, IV. ÚS 203/03, IV. ÚS 58/04), podľa ktorej ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a tým aj porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ okrem vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov žiadal ústavný súd, aby vo svojom rozhodnutí prikázal okresnému súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 20 C 1077/02 konať bez zbytočných prietáhov, a aby mu priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 30 000 Sk.

Výrok o prikázaní okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov, a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sú viazané na porušenie základného práva alebo slobody sťažovateľa. Ústavný súd nezistil porušenie označených základných práv sťažovateľa, a preto neprikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prietáhov a nepriznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie.

O úhrade trov konania ústavný súd rozhodol v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, že ich úhradu neúspešnému sťažovateľovi nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2004